

**UCHWAŁA NR X/90/2025
RADY GMINY BUKOWINA TATRZAŃSKA**

z dnia 19 lutego 2025 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025 – 2027.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. 2024 r. poz. 1465 ze zm.) oraz art.176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 49) **uchwała się , co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Bukowina Tatrzańska na lata 2025 – 2027 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały .

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Bukowina Tatrzańska.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 01 stycznia 2025r.

Przewodniczący Rady Gminy

Marek Szyszka

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2025-2027

I. WSTĘP

Rodzina to podstawowa grupa społeczna, która początkuje wszelkie działania prawidłowego funkcjonowania społeczeństwa. To właśnie w niej rodzi się hierarchia wartości, kodeks postępowania, kształtuje się kręgosłup moralny dzieci i młodzieży. Dlatego nawet niewielkie zaburzenie może spowodować destabilizację w rodzinie. Osłabienie rodziny zarówno w sferze materialno - bytowej, jak i w sferze więzi rodzinnych wymaga podjęcia stosownych kroków ze strony państwa. Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny zagraża szereg czynników, wśród których istotny wpływ mają zjawiska takie jak: alkoholizm, narkomania, przestępczość, niewydolność opiekuńczo-wychowawcza, przemoc w rodzinie, itp.

Występujące w rodzinie problemy są często złożone i do rozwiązania wymagają interdyscyplinarnych i skoordynowanych działań osób ze specjalistycznym przygotowaniem oraz instytucji działających na rzecz rodzin. Rodziny takie wymagają stałego monitorowania i wsparcia asystenta rodziny, pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, psychologów, policji, kuratorów sądowych, pracowników służby zdrowia. Wszelkie działania pracowników poszczególnych służb podejmowane na rzecz dobra dziecka i jego rodziny powinny być spójne i zgodne z potrzebami osób, będą skuteczne jedynie przy skoordynowanej współpracy wszystkich instytucji działających dla dobra rodziny.

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest utworzenie spójnego systemu wsparcia rodzin i dzieci przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych mających na celu przywrócenie im zdolności do wypełniania tych ról, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci.

Bezradność w zakresie opieki i wychowania, a także zaburzenia systemu rodzinnego wpływają negatywnie na rozwój dziecka, nie zapewniają ochrony i gwarancji praw i wolności, w tym wychowania w rodzinie naturalnej. Dlatego niekorzystne zjawiska występujące w rodzinie wymagają wspierania poprzez zaspokajanie potrzeb indywidualnych i rodzinnych oraz systematycznego rozwiązywania problemów, służące odbudowywaniu i podtrzymywaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, wśród rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu podstawowych funkcji.

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny zagraża szereg czynników, wśród których istotny wpływ mają zjawiska patologiczne. Ich oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcyjną. Rodzina dotknięta nimi bez pomocy z zewnątrz często nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci, rozwiązywać swoich problemów i wyjść z sytuacji kryzysowych.

Do zjawisk patologicznych zalicza się w szczególności: alkoholizm, rozpad rodziny, niewydolność opiekuńczo-wychowawczą oraz przemoc w rodzinie. Problemy te są najczęstszą przyczyną niedostosowania społecznego dzieci. Długoletnie przebywanie rodziny w sytuacji kryzysowej może spowodować całkowite zerwanie więzi rodzinnych i umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej. Mając na względzie fakt, że rodzina biologiczna jest najbardziej sprzyjającą w prawidłowym rozwoju dziecka należy zadbać o to, aby ono jak najdłużej w niej pozostało. Dlatego należy wspierać rodzinę, aby prawidłowo wykonywała swoje funkcje. Należy podjąć pracę z rodziną w jej najbliższym otoczeniu i w różnorodnych formach środowiskowych bez potrzeby odrywania dziecka od rodziny.

Wszelkie działania muszą być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości. Chodzi tutaj o obustronny wysiłek zarówno członków rodziny jak i pracowników instytucji pomocy społecznej (pracownik socjalny, asystent rodziny), zmierzający do przywrócenia naturalnych więzów i normalizacji życia rodzinnego.

Gminny program wspierania rodziny na lata 2025 – 2027” w Gminie Bukowina Tatrzańska opracowano na podstawie art. 176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i ma on służyć wspieraniu rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Przyjęte w ramach programu działania są spójne zarówno z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej, ustawą z dnia 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz ustawą z dnia 26 października o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Program jest kontynuacją programów wprowadzanych i uchwalanych przez Radę Gminy w poprzednich latach.

II.

CELE PROGRAMU

Cel główny

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji, a zwłaszcza z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci, jak również edukacją środowiska lokalnego w zakresie promowania społecznie pożądanego modelu rodziny.

Cele szczegółowe

Cel szczegółowy nr 1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno-bytowych rodzin

Cel szczegółowy nr 2. Wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze

Cel szczegółowy nr 3. Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodziny

Cel szczegółowy nr 4. Wzmocnienie systemu wsparcia rodziny i pieczy zastępczej

III.

SYSTEM WSPARCIA RODZINY

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminy obowiązek udzielania pomocy, rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Wspieranie rodziny to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego. Jest prowadzone w formie: pracy z rodziną, pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

Rodzina może otrzymać wsparcie przez działania:

- placówek wsparcia dziennego,
- instytucji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny,
- rodzin wspierających.

Placówki wsparcia dziennego - w celu wsparcia rodziny dziecko może zostać objęte opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego. Placówki te wspierają rodzinę w sprawowaniu jej podstawowych funkcji. Zapewniają pomoc rodzinie i dzieciom sprawiającym problemy wychowawcze, zagrożonym demoralizacją, przestępczością lub uzależnieniami. Współpracują ze szkołą, ośrodkiem pomocy społecznej i innymi instytucjami w rozwiązywaniu problemów wychowawczych.

Placówka wsparcia dziennego może być prowadzona w formie:

1. opiekuńczej - której celem jest pomaganie dzieciom w pokonywaniu trudności szkolnych i organizowanie czasu wolnego, są one prowadzone w formie świetlic, klubów, ognisk wychowawczych i kół zainteresowań;
2. specjalistycznej - realizującej obok funkcji opiekuńczej, programy psychokorekcyjne psychoprofilaktyczne, są to np. świetlice socjoterapeutyczne oraz ogniska wychowawcze;
3. pracy podwórkowej - realizowanej przez wychowawcę, są to działania animacyjne i socjoterapeutyczne.

Asystent rodziny - wspiera rodzinę w przezwyciężaniu trudności związanych z opieką i wychowaniem dzieci. Pracę z rodziną prowadzi w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę. Asystent ułatwia rodzicom wypełnianie ról społecznych, aby doprowadzić do osiągnięcia podstawowej stabilizacji życiowej i nie dopuścić do umieszczenia dzieci poza rodziną; w placówce lub

rodzinie zastępczej. Jeśli dzieci znajdują się w pieczy zastępczej, rolą asystenta będzie praca z rodziną biologiczną dziecka czyli działania na rzecz jak najszybszego powrotu dziecka do domu rodzinnego.

Rodzina wspierająca - pomaga rodzinie przeżywającej trudności w opiece i wychowaniu dziecka, prowadzeniu gospodarstwa domowego, kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych, przy współpracy z asystentem rodziny. Pełnienie funkcji rodziny wspierającej może być powierzone osobom z bezpośredniego otoczenia dziecka.

Pieczka zastępcza

System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom, w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców. Podstawowym zadaniem pieczy zastępczej jest zapewnienie dzieciom opieki i wychowania w warunkach jak najbardziej podobnych do środowiska normalnej, zdrowo funkcjonującej rodziny. Intencją i założeniem opieki zastępczej jest jej tymczasowość. Oczywiście nie można wykluczyć i takich sytuacji, gdzie dziecko pozostanie pod opieką rodziców zastępczych do momentu osiągnięcia pełnoletniości lub usamodzielnienia. Piecza zastępcza jest sprawowana w formie rodzinnej lub instytucjonalnej.

FORMY RODZINNE:

Rodzina zastępcza - to rodzina, która tymczasowo lub stale zapewnia opiekę i wychowanie dziecku pozbawionemu całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej, które z powodu przeszkód natury prawnej (rodzice nie zostali pozbawieni władzy rodzicielskiej) nie mogą być przysposobione. Rodzina zastępcza może być ustanowiona także dla dziecka, które mogłoby zostać adoptowane (nie ma przeszkód natury prawnej), ale z różnych przyczyn nie udaje się znaleźć dla niego rodziny adopcyjnej. W wypełnianiu swoich funkcji rodzina zastępcza kieruje się dobrem przyjętego dziecka i poszanowaniem jego praw.

Rodzaje rodzin zastępczych:

- 1) rodziny zastępcze spokrewnione - to rodziny, w których opiekę i wychowanie nad dzieckiem przejmują wstępni / rodzice ,dziadkowie / lub rodzeństwo dziecka;
- 2) rodziny zastępcze niespokrewnione to rodziny, które z punktu widzenia prawa, są obce dla dziecka;
- 3) rodziny zastępcze zawodowe, w tym:
 - a) specjalistyczne – w tych rodzinach umieszcza się dzieci niedostosowane społecznie albo dzieci z różnymi dysfunkcjami lub problemami zdrowotnymi wymagającymi szczególnej opieki i pielęgnacji; w tym samym czasie w tego typu rodzinie może przebywać nie więcej niż troje dzieci,
 - b) o charakterze pogotowia rodzinnego – w takiej rodzinie umieszcza się nie więcej niż troje dzieci na pobyt okresowy do czasu unormowania sytuacji życiowej dziecka, nie dłużej niż na 12 miesięcy; w szczególnie uzasadnionych przypadkach pobyt dziecka może być przedłużony, jednak nie więcej niż o kolejne 3 miesiące; rodzina ta nie może odmówić przyjęcia dziecka w wieku do 10 lat, jeżeli zostało doprowadzone przez policję, w tej sytuacji dziecko przebywa w tej rodzinie do czasu wydania orzeczenia przez sąd opiekuńczy.

Rodzinny dom dziecka - jest przede wszystkim wielką rodziną składającą się z opiekunów i dzieci, które oczekują na zmianę sytuacji lub z powodu pewnych aspektów prawnych nie mogą zostać adoptowane bądź wrócić do rodziców. Niepełnoletni w różnym wieku wspólnie się wychowują, uczą i opiekują sobą nawzajem, co np. umożliwi nie rozdzielanie rodzeństwa, które trafiło do tego typu placówki. Rodzina zastępcza oraz rodzinny dom dziecka zapewniają dziecku całodobową opiekę i wychowanie. Dzieci mają zaspokajane potrzeby bytowe, rozwojowe, edukacyjne, emocjonalne, religijne czy społeczne. Rodzina zastępcza kieruje się dobrem dziecka i poszanowaniem jego praw w szczególności prawa do: wiedzy o jego pochodzeniu, podtrzymywania kontaktu emocjonalnego z rodziną naturalną oraz swobodnego kontaktu z rodzicami i osobami bliskimi, poszanowania godności i wartości osobistej oraz ochrony przed wszelkimi formami przemocy.

FORMY INSTYTUCJONALNE:

Placówka opiekuńczo-wychowawcza - zapewnia dzieciom i młodzieży pozbawionym częściowo i całkowicie opieki rodzicielskiej oraz niedostosowanej społecznie całodobową, ciągłą lub okresową opiekę i wychowanie, jak również wspiera działania rodziców w wychowaniu i sprawowaniu opieki. Pobyt w placówce powinien mieć charakter przejściowy, tj. do czasu powrotu dziecka do rodziny naturalnej lub ustanowienia rodziny zastępczej. Placówki te ze względu na specyfikę działań dzielą się na:

- a) *placówki socjalizacyjne* - zapewniają dziecku całkowicie lub częściowo pozbawionemu opieki rodzicielskiej, (dla którego nie znaleziono rodzinnej opieki zastępczej) opiekę całodobową i wychowanie oraz zaspokajają jego niezbędne potrzeby. Placówka zapewnia dzieciom zajęcia wychowawcze, korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne, terapeutyczne, rekompensujące brak wychowania w rodzinie i przygotowujące do życia społecznego, a dzieciom niepełnosprawnym – odpowiednią rehabilitację i zajęcia specjalistyczne. Zapewnia kształcenie, wyrównywanie opóźnień rozwojowych i szkolnych. Podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny naturalnej, znalezienia rodziny przysposabiającej lub umieszczenia w rodzinnych formach opieki zastępczej,
- b) *placówki interwencyjne* - przyjmują dzieci w sytuacjach wymagających natychmiastowego rozpoczęcia sprawowania całodobowej opieki i wychowania. Zapewniają doraźną opiekę na czas trwania sytuacji kryzysowej, dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych, opiekę i wychowanie do czasu powrotu do rodziny naturalnej lub umieszczenia w rodzinie adopcyjnej albo zastępczej, placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego albo socjalizacyjnego, dostęp do pomocy psychologiczno-pedagogicznej odpowiedniej do zaburzeń i odchyłeń rozwojowych lub specyficznych trudności w uczeniu się. Przygotowują diagnozę stanu psychofizycznego i sytuacji życiowej dziecka oraz ustalają wskazania do dalszej pracy z dzieckiem,
- c) *placówki rodzinne* - zapewniają dzieciom częściowo lub całkowicie pozbawionym opieki rodziców całodobową opiekę i wychowanie w warunkach zbliżonych do domu rodzinnego, do czasu powrotu dziecka do rodziny, umieszczenia go w rodzinie adopcyjnej lub jego usamodzielnienia,
- d) *placówki specjalistyczno - terapeutyczne* sprawują opiekę nad dzieckiem o indywidualnych potrzebach. Placówka ta zapewnia dzieciom zajęcia wychowawcze, socjoterapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne, terapeutyczne, rekompensujące braki w wychowaniu a dzieciom niepełnosprawnym, także odpowiednią rehabilitację i zajęcia rewalidacyjne.

Regionalna placówka opiekuńczo terapeutyczna – umieszczane są w niej dzieci wymagające szczególnej opieki, które ze względu na stan zdrowia wymagają stosowania specjalistycznej opieki i rehabilitacji, a nie mogą być umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej lub placówce opiekuńczo – wychowawczej.

Interwencyjny ośrodek preadopcyjny – umieszczane są dzieci, które wymagają specjalistycznej opieki i w okresie oczekiwania na przysposobienie, które nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej.

IV.

DIAGNOZA

SPOŁECZNO

-

DEMOGRAFICZNA

Tworzenie optymalnych warunków dla rozwoju rodziny to zadanie nie tylko dla służb pomocy społecznej, ale również wyzwaniem dla lokalnego samorządu, instytucji rządowych i organizacji pozarządowych. Złe funkcjonowanie rodziny jest częstym powodem zaniedbywania przez dzieci nauki, nierealizowania obowiązku szkolnego, demoralizacji oraz niskiej samooceny. Brak odpowiedniego specjalistycznego wsparcia dla takich rodzin powoduje potencjalne zagrożenie związane z koniecznością odebrania dzieci ze środowiska naturalnego i umieszczenia ich w pieczy zastępczej. Zatem w sytuacji zagrożenia dobra dziecka Sąd Rodzinny może orzec środek zapobiegawczy w formie

umieszczenia dzieci w placówkach opiekuńczo - wychowawczych lub w rodzinie zastępczej.

Realizacja zadania ujętych w niniejszym programie ma zmierzać w kierunku wspierania rodzin przeżywających trudności celem przywrócenia zdolności do wypełniania prawidłowych ról społecznych.

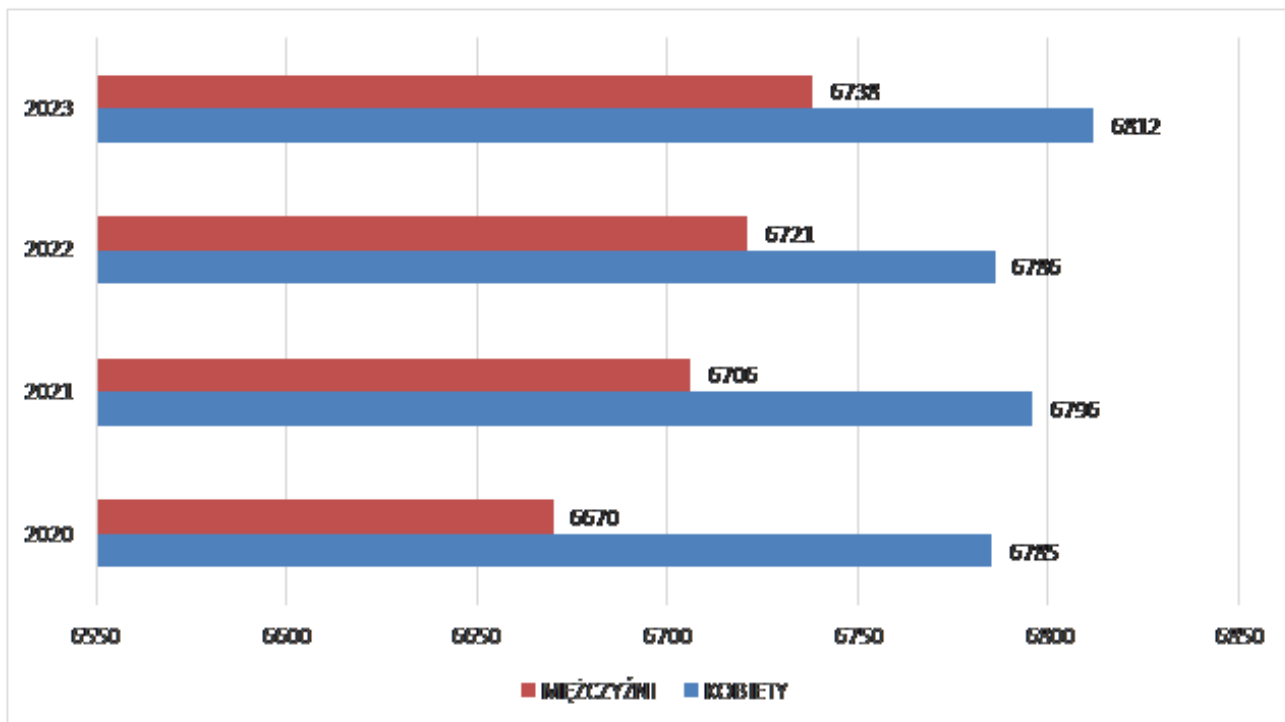
STRUKTURA LUDNOŚCI GMINY BUKOWINA TATRZAŃSKA

Gmina Bukowina Tatrzańska na dzień 31 grudnia 2023r. liczyła 13 550 mieszkańców, z czego 50,3% stanowią kobiety, a 49,7% mężczyźni. W latach 2002-2023 liczba mieszkańców wzrosła o 11,3%. Średni wiek mieszkańców wynosi 38,7 lat i jest mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa małopolskiego oraz mniejszy od średniego wieku mieszkańców całej Polski. Współczynnik feminizacji wynosi 101 (na każdych 100 mężczyzn przypada 101 kobiet), współczynnik maskulinizacji wynosi 99 (na każde 100 kobiet przypada 99 mężczyzn) .

Wykres nr 1. Liczba mieszkańców Gminy Bukowina Tatrzańska w latach 2020 – 2023

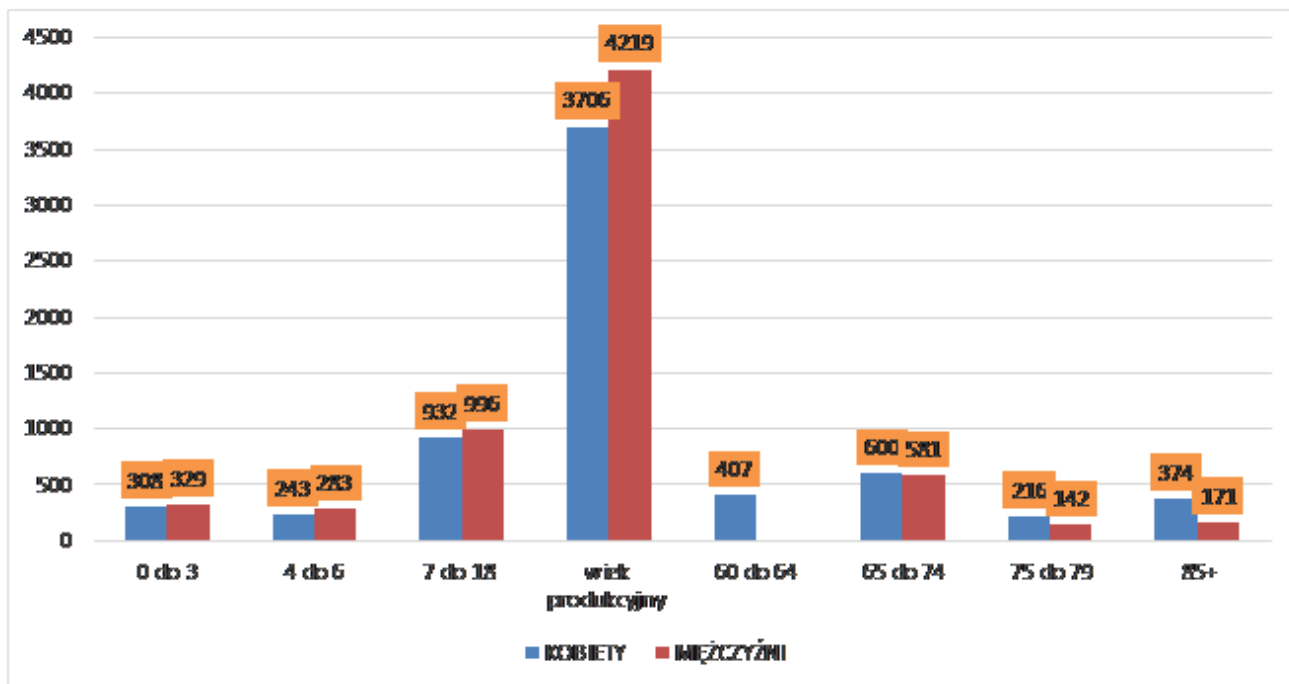
(Źródło GUS)

Wykres nr 2. Liczba mieszkańców Gminy Bukowina Tatrzańska w latach 2020-2023 - podział na płeć

(Źródło GUS)

Wykres nr 3. Liczba mieszkańców Gminy Bukowina Tatrzańska wg grup wiekowych oraz płci w roku 2023

(Źródło : Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023r.)

BEZROBOCIE

Bezrobocie jest problemem złożonym i różnie definiowanym. Szerszą kategorią jest pozostawanie bez pracy lub nieaktywność zawodowa. Są to kategorie szczególnie ważne z punktu widzenia opisu klientów pomocy społecznej oraz programów adresowanych do nich

w ramach tego systemu.

Statystyki dotyczące bezrobocia w znacznym stopniu zniekształcają obraz tego zjawiska głównie ze względu na duży stopień tzw. bezrobocia utajonego oraz „pracy na czarno”.

Bezrobocie obniża standard życia i rozszerza obraz patologii społecznej. Bezpośrednio wpływa na poziom życia rodzin i prowadzi często do :

- dezintegracji rodziny,
- osłabienia więzi emocjonalnych między członkami rodziny,
- zwiększa ryzyko zaistnienia patologii życia społecznego,
- utruty poczucia bezpieczeństwa i wpływu na własne życie,
- degradacji ekonomicznej i społecznej.

Bezrobocie jest dotkliwe nie tylko dla osób pozostających bez pracy, lecz także dla ich rodzin. W funkcjonowaniu rodzin dotkniętych bezrobociem dochodzi do poważnych zakłóceń. Negatywne zmiany mogą dotyczyć wszystkich funkcji rodziny. Negatywny wpływ bezrobocia na więź małżeńską niesie ze sobą niebezpieczeństwo osłabienia związków uczuciowych i zaburzenia ról małżeńskich i rodzicielskich. Utrata pracy zawodowej wpływa najczęściej na powstawanie napięć i konfliktów w rodzinie. Z drugiej strony, ograniczenie możliwości materialnego zabezpieczenia rodziny prowadzi do ograniczenia stopnia zaspokojenia podstawowych potrzeb. Bezrobocie rodziców nie stwarza poczucia bezpieczeństwa u dzieci i negatywnie wpływa na ich dalszą edukację. Często prowadzi do

rozpadu rodziny i może być zagrożeniem przyjmowania przez dzieci negatywnych wzorców osobowych a w konsekwencji dziedziczenia statusu bezrobotnego.

Wskaźnik stopy bezrobocia wynosił na ostatni dzień lipca 2024r. dla powiatu tatrzańskiego – 8,1%, dla województwa małopolskiego – 4,1%, dla kraju – 5,0 %.

Tabela nr 1. Stopa bezrobocia na dzień 31.07.2024r.

Stopa bezrobocia w Polsce	5,0%
Stopa bezrobocia w województwie małopolskim	4,1%
Stopa bezrobocia w powiecie tatrzańskim	8,1%
Liczba osób bezrobotnych w powiecie tatrzańskim	2210
Liczba osób bezrobotnych w Gminie Bukowina Tatrzańska	324

Źródło: Opracowanie PUP Zakopane

Warto zaznaczyć, że w walce z bezrobociem znaczącą rolę odgrywa Powiatowy Urząd Pracy w Zakopanem . Oferta działań adresowanych do bezrobotnych jest bardzo szeroka i obejmuje między innymi:

szkolenia, doradztwo zawodowe, pośrednictwo pracy, staże, prace interwencyjne, roboty publiczne, prace społecznie użyteczne, jednorazową pomoc na podjęcie działalności gospodarczej.

Poniższa tabela przedstawia liczbę osób bezrobotnych z powiatu tatrzańskiego w podziale na wiek zarejestrowanych .

Tabela nr 2 . Bezrobotni w powiecie tatrzańskim a wiek , stan na dzień 31 września 2024r.

Ogółem	2221
18-24	379
25-34	598
35-44	528
45-54	395
55-59	195
60-65	131

Źródło: Dane GUS

Tabela nr 3 .Wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej w Bukowinie Tatrzańskiej wynosił :

ROK	WSKAŹNIK
2020	22%

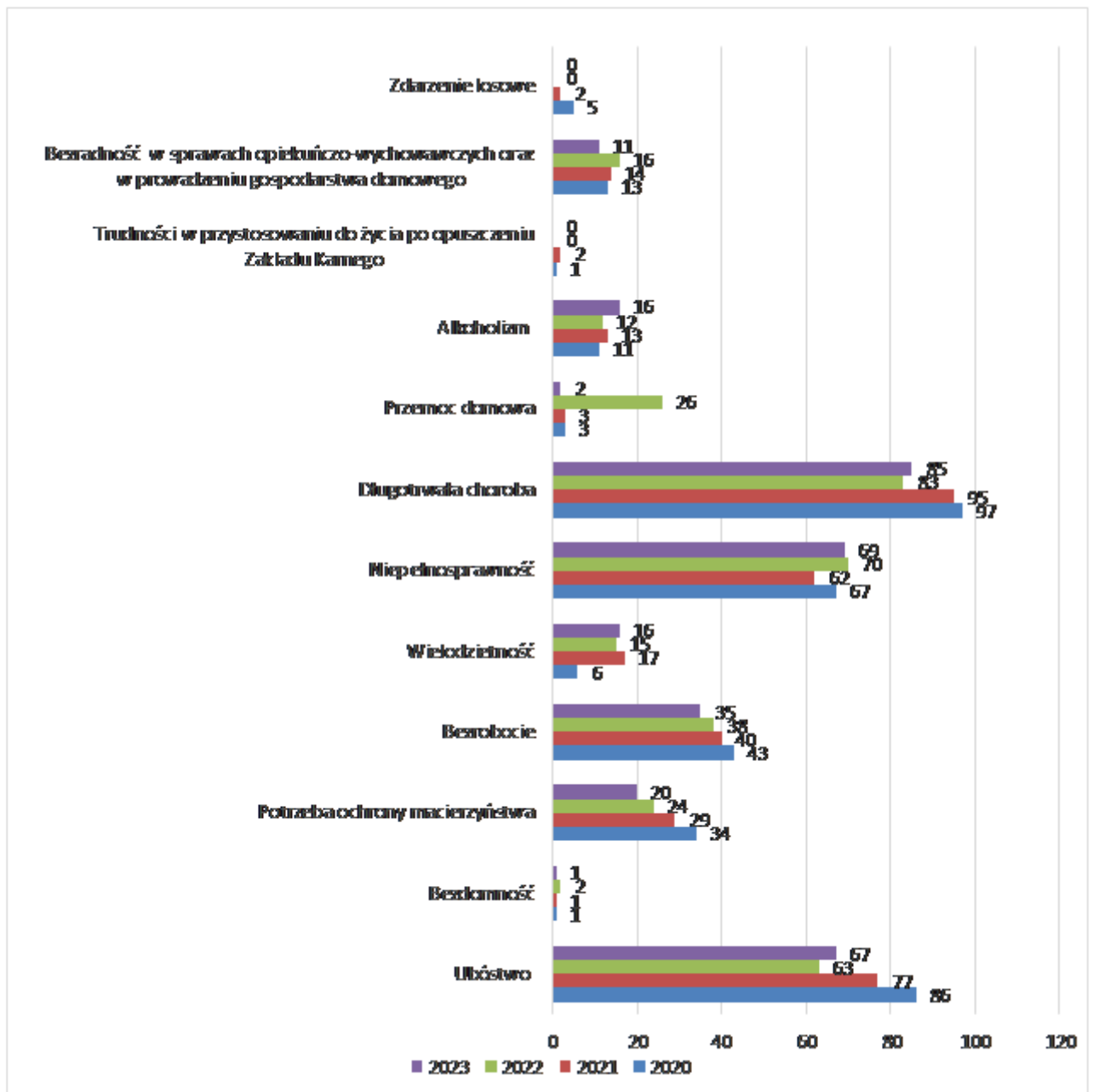
2021	22%
2022	26%
2023	27%

Źródło : Ocena Zasobów Pomocy Społecznej

LICZBA RODZIN KORZYSTAJĄCA Z WSPARCIA POMOCY SPOŁECZNEJ ORAZ PRZYCZYNY KORZYSTANIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ

Ze świadczeń pomocy społecznej korzystają osoby uprawnione znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej i spełniające kryteria dochodowe. Analizując poniższą tabelę należy zwrócić uwagę na fakt, że przy zmniejszającej się ogólnej liczbie rodzin korzystających ze wsparcia OPS rośnie procentowy udział rodzin z osobami niepełnosprawnymi i długotrwale lub ciężko chorymi w ogólnej strukturze korzystających. Wśród najczęstszych przyczyn przyznawania świadczeń oprócz ubóstwa, niepełnosprawności i długotrwałej choroby występują: wielodzietność, potrzeba ochrony macierzyństwa i bezrobocie, a do najrzadszych, zdarzenie losowe, bezdomność, bezradność, alkoholizm.

Wykres nr 10. Powody udzielenia pomocy w latach 2020 – 2023r. przyznania pomocy świadczeniobiorcom pomocy społecznej (Źródło : Sprawozdania MRiPS-03)

FORMY POMOCY UDZIELANE PRZEZ OŚRODEK

Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania określone w kilkunastu ustawach tj :

Tabela nr 5. Formy udzielanej pomocy zgodnie z ustawą o pomocy społecznej oraz liczba osób /rodzin z nich korzystająca w 2023r.

Formy udzielonego wsparcia	Liczba rodzin/osób
Świadczenia pieniężne /zasiłki stałe , okresowe , zasiłki celowe, zasiłki specjalne celowe , posiłki	185/473
Świadczenia niepieniężne /schronienie , praca socjalna , kierowanie do DPS , opłacanie składki zdrowotnej od pobieranych świadczeń zgodnie z ustawą o pomocy społecznej /	177/436

Tabela nr 6. Zadania realizowane zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych , ustawą funduszu alimentacyjnym , ustawą o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" , ustawą o zasiłku dla opiekuna w 2023r.

Formy udzielonego wsparcia	Liczba rodzin /osób
Świadczenia rodzinne wraz z dodatkami	693 rodzin
Świadczenia pielęgnacyjne	64 osób

Zasiłki pielęgnacyjne	260 osób
Zasiłek dla opiekuna	4 osób
Fundusz alimentacyjny	24 osoby
Liczba dłużników alimentacyjnych wobec których podejmowane są działania przez Ośrodek	51 osób
Świadczenie „Za życiem”	2 osoby
Świadczenie rodzicielskie	53 rodziny
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	92 rodziny
Opłacanie składki zdrowotnej od pobieranych świadczeń zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych	48 osób
Opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalno - rentowe	67 osób

Tabela nr 6. Zadania realizowane zgodnie z ustawą o Karcie Dużej Rodziny w 2023r.

Liczba wydanych KDR	482
---------------------	-----

Tabela nr 7. Zadania realizowane zgodnie z ustawą o świadczeniach opieki zdrowotnej w 2023r.

Liczba wydanych prowadzonych postępowań	12
---	----

Tabela nr 8. Programy realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w 2023 i 2024 roku

Formy udzielonego wsparcia	Liczba rodzin/osób 2023
Program „Posiłek w szkole i w domu” : Posiłki	78 uczniów
Zasiłek celowy na zakup żywności	75/ 219
Program żywnościowy (Caritas)	219 osób
Program „ Czyste powietrze”	125 rodzin
Program Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością	4
Program osłonowy – dodatek osłonowy 2024r.	671 rodzin
Program osłonowy – bon energetyczny 2024r.	883 rodziny

Zgodnie z Ustawą o pomocy społecznej rodzinę stanowią osoby spokrewnione lub niespokrewnione, pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące. Gminny program wspierania rodziny skupia się głównie na wzmocnianiu roli i funkcji rodziny poprzez świadczenie usług i pomocy w rozwiązywaniu bieżących problemów.

Tworzenie optymalnych warunków dla rozwoju rodziny to zadanie nie tylko dla służb pomocy społecznej, ale również wyzwanie dla lokalnego samorządu, instytucji rządowych i organizacji pozarządowych.

W naszej Gminie od kilkunastu lat działa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej . Zespół stanowią przedstawiciele Ośrodka Pomocy Społecznej , Policji , Służby Zdrowia , Gminnej Komisji ds. rozwiązywania problemów alkoholowych , przedstawiciel stowarzyszenia Sursum Corda , Pedagog oraz Kurator społeczny .

Wsparciem dla rodzin z problemami uzależnień w naszej gminie jest ponadto zatrudniony terapeuta ds. uzależnień oraz psycholog , którzy udzielają pomocy nie tylko w sprawach uzależnień ale również innych indywidualnych problemach rodzinnych .

W ramach działalności Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Zakopanem funkcjonuje „Szkola dla rodziców”. Ośrodek oferuje cykl spotkań dla rodziców, przeżywających trudności wychowawcze oraz chcących nawiązać , poprawić relacje ze swoimi dziećmi. Jej głównym celem jest pomoc rodzicom w codziennych kontaktach z dziećmi i młodzieżą, nauka lepszego porozumiewania się, nauka budowania konstruktywnej pochwały, rozpoznawania emocji swoich i dziecka, kształtowania odpowiedzialnej postawy dziecka.

Mieszkańcy naszej Gminy mają również możliwość skorzystania z nieodpłatnej pomocy prawnej .

Biorąc pod uwagę sferę oświatowo - edukacyjną na terenie Gminy Bukowina Tatrzńska funkcjonuje 8 publicznych szkół podstawowych . Przy szkołach działają świetlice opiekuńczo-wychowawcze , które

stanowią element systemu wsparcia rodzin. Zapewniają one dzieciom pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, rozwój zainteresowań, organizację zabaw. Na terenie gminy funkcjonują również 4 przedszkola w tym 3 przedszkola niepubliczne. W szkołach zatrudnieni są pedagodzy i/lub psychologzy, którzy obejmują swoimi oddziaływaniami profilaktyczno-wychowawczymi dzieci i młodzież z terenu szkoły a także kontaktują się z ich rodzicami w celu rozwiązywania zaistniałych problemów.

Ponadto naprzeciw potrzebom i zainteresowaniom dzieci i młodzieży oraz dorosłym mieszkańcom naszej gminy wychodzą Kościoły parafialne, Bukowińskie Centrum Kultury, Centrum Sportu w Białce Tatrzańskiej oferując szereg działań mających na celu efektywne spędzanie wolnego czasu.

W Sądzie Rejonowym w Zakopanem działa Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, który skupia kuratorów zawodowych dla dorosłych i nieletnich wspieranych przez kuratorów społecznych. Na terenie Powiatu tatrzańskiego funkcjonuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. Wykonuje ono zadania własne powiatu z zakresu pomocy społecznej i administracji rządowej.

Do jego podstawowych zadań należy, min. organizowanie opieki w rodzinach zastępczych oraz udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci, współpraca z rodzinami zastępczymi w zakresie działań na rzecz powierzonych dzieci w rodzinach zastępczych, umieszczanie nieletnich w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i resocjalizacyjnych. Na terenie Gminy Bukowina Tatrzańska funkcjonuje także kilka organizacji pozarządowych.

PROBLEMY OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE I SYSTEM PIELICZY ZASTĘPCZEJ

Rolą rodziny jest zapewnienie dziecku opieki, gdyż z racji wieku nie jest ono w stanie samodzielnie sobie jej zapewnić oraz jego wychowanie w celu przygotowania dziecka do życia w społeczeństwie. Rodzina jednak nie zawsze prawidłowo wykonuje powyższe zadania, przepisy ustawy o pomocy społecznej wskazują zwłaszcza na rodziny niepełne i wielodzietne. Bezradność występować może także w kwestii prowadzenia gospodarstwa domowego – problem z zapewnieniem żywności, odzieży, mieszkania itp. Bezradności tej nie należy jednak mylić z problemem posiadania przez rodzinę niewystarczających środków finansowych na zabezpieczenie tych potrzeb, gdyż w tym wypadku niezaspokojenie ich nie musi występować w parze z nieprawidłowym pełnieniem funkcji opiekuńczo-wychowawczych. O bezradności w prowadzeniu gospodarstwa domowego powinno mówić się w odniesieniu do rodzin, które posiadają wystarczające środki finansowe na zabezpieczenie podstawowych potrzeb, lecz środkami tymi dysponują w nieodpowiedni sposób.

Zadania w zakresie wspierania rodzin borykających się z trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych realizowane są w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej udzielane jest wsparcie w postaci usług asystenta rodziny. Asystent rodziny pełni ważną rolę w systemie wspierania rodziny. Niezależnie od pracowników socjalnych, asystent rodziny zajmuje się wyłącznie pomocą i pracą z rodziną. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowanie dzieci.

Najważniejsze zadania asystenta w środowisku rodzinnym to:

- właściwe rozpoznanie sytuacji w rodzinie,
- udzielanie wsparcia emocjonalnego i informacyjnego,
- udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej,
- doskonalenie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziców,
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa rodzin i dzieci.

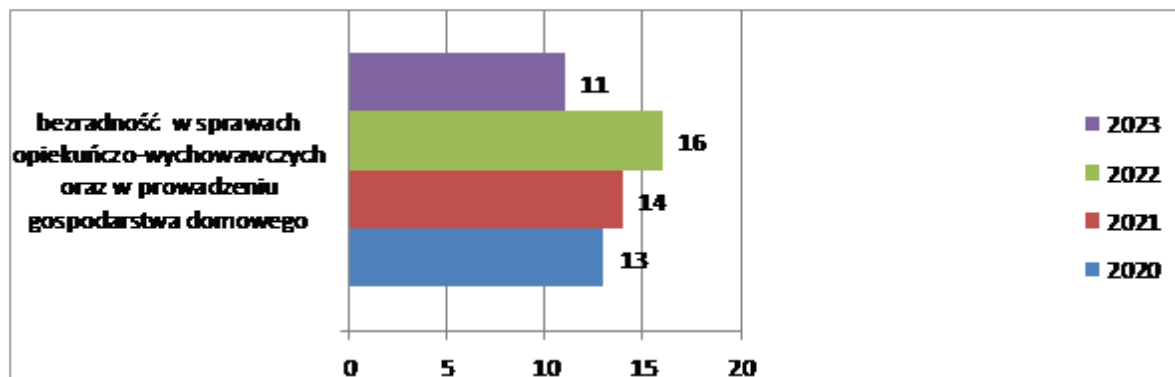
Praca asystenta rodziny z rodzicami, którym odebrano dzieci polega na udzielaniu im wsparcia i poradnictwa w przewyżczeniu trudności, które doprowadziły do utraty przez nich opieki nad dziećmi a także służące poprawie sytuacji życiowej rodziny, aby małoletni mogli powrócić do środowiska rodzinnego.

Liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę

nie może przekroczyć 15 rodzin.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Bukowinie Tatrzańskiej zatrudniał do czerwca zeszłego roku asystenta rodziny, który objął wsparciem najbardziej potrzebujące rodziny .

Wykres nr 4 . Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego w Gminie Bukowina Tatrzańska

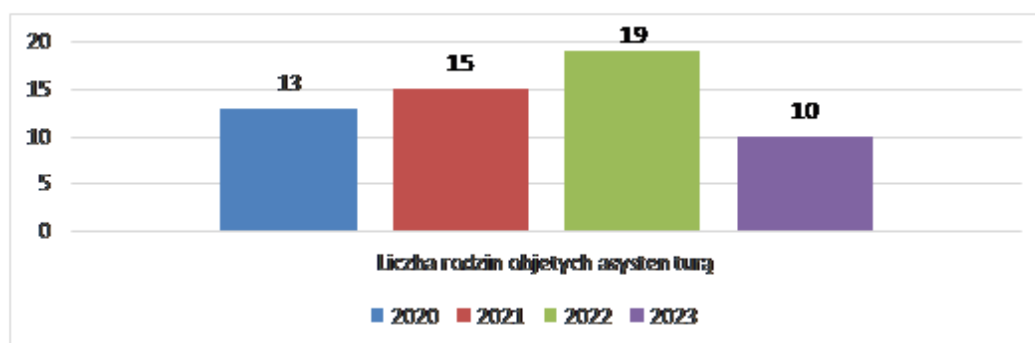

Z danych systemu Pomost za lata 2020 do 2023 wynika, że bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych zdiagnozowano odpowiednio w 2020 – w 13 rodzinach , 2021 – w 14 rodzinach , 2022 – w 16 rodzinach i w 2023 – w 11 rodzinach.

W 2023 roku asystent rodziny pracował z 10 rodzinami w tym 49 osób w rodzinach – 31 dzieci.

Poniższy wykres prezentuje liczbę rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w Gminie Bukowina Tatrzańska w latach 2020-2023.

Wykres nr 5 . Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny

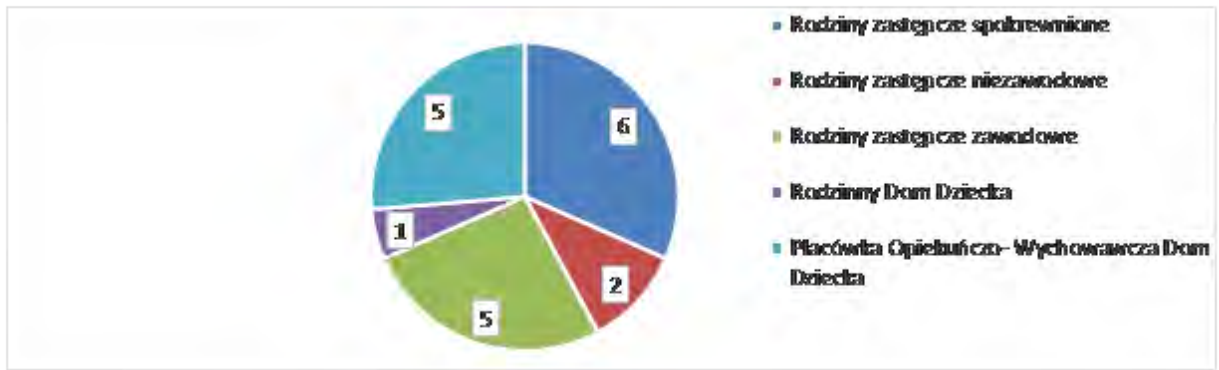

W przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców dziecko trafia do pieczy zastępczej. Pieczę zastępczą organizuje powiat, natomiast umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej następuje na podstawie orzeczenia sądu.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Bukowinie Tatrzańskiej realizując zadanie wspierania rodziny i pieczy zastępczej ponosi odpłatność za 19 dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej .

Zgodnie z danymi PCPR 1 dziecko przebywa w Rodzinnym Domu Dziecka , 5 dzieci przebywa w rodzinach zastępczych zawodowych , 2 dzieci przebywa w rodzinach zastępczych niezawodowych, 5 dzieci przebywa w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej , 6 dzieci przebywa w rodzinach zastępczych spokrewnionych .

Wykres nr 6. Piecza zastępcza

W przygotowanej ankiecie do celów diagnozy środowiska naszej Gminy zamieszczono dwa pytania dotyczące bezradności rodzin.

Pierwsze pytanie brzmiało : Czy zna Pan/i rodziny , w których występuje bezradność rodziców w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego?

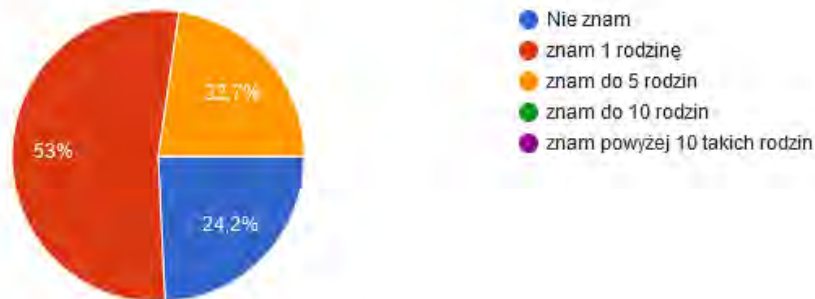
24,2% badanych odpowiedziało – nie znam
 53% badanych odpowiedziało – znam 1 rodzinę
 22,7% badanych odpowiedziało - znam do 5 rodzin.

Wykres nr 7. Czy zna Pan/i rodziny , w których występuje bezradność rodziców w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego?

21. Czy zna Pan/i rodziny, w których występuje bezradność rodziców w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz prowadzeniu gospodarstwa domowego

[Kopiuj wykres](#)

66 odpowiedzi

Drugie pytanie dotyczyło wskazania przyczyn bezradności w rodzinach .

53 % badanych wskazało niskie umiejętności rodzicielskie ,
 51,5% - uzależnienia
 45,5% - dziedziczenie bezradności
 36,4% - wielodzietność
 27,3% - niedostosowanie społeczne
 24,2 % - konflikty w rodzinie

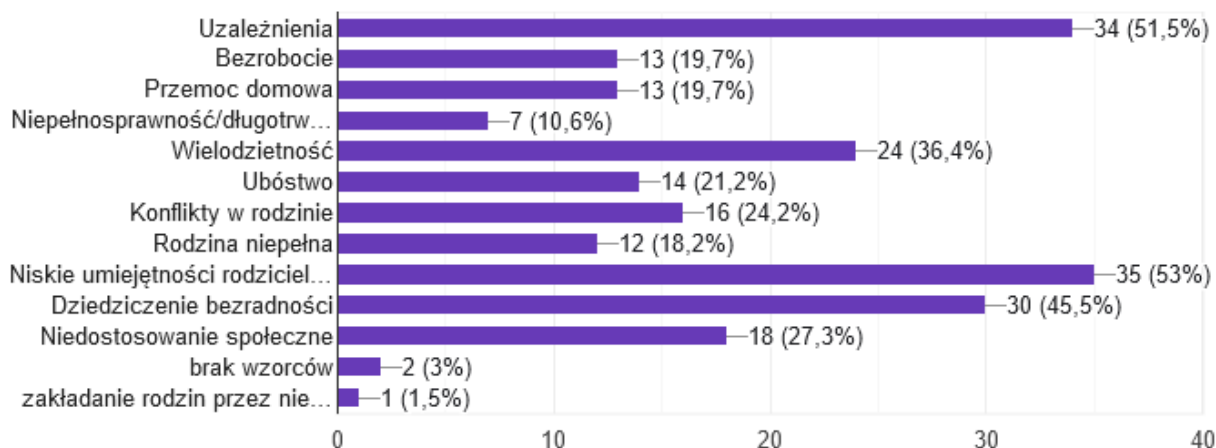
Wykres nr 8. Przyczyny bezradności wg opinii ankietowanych .

22. Jakie są Pana/Pani zdaniem przyczyny bezradności rodziców w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz prowadzenia gospodarstwa domowego?

 Kopiuje wykreś

Proszę zaznaczyć minimum 1 odpowiedź i maksymalnie 3 odpowiedzi.

66 odpowiedzi

Na terenie Gminy Bukowina Tatrzańska nie funkcjonują placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży. W pięciu szkołach podstawowych funkcjonują świetlice szkolne, na terenie Gminy jest szeroko rozwinięta oferta dla dzieci i młodzieży w celu spędzania wolnego czasu: zespoły regionalne, zespoły muzyczne, grupy apostołskie, amatorskie zespoły teatralne, grupy sportowe (koszykówka, piłka nożna), baseny.

ANALIZA SWOT

Analiza SWOT to jedna z popularnych i podstawowych technik analitycznych. Służy do porządkowania informacji o organizacji. Analiza ta jest stosowana, jako uniwersalne narzędzie w etapach analizy strategicznej. Polega na uporządkowaniu posiadanych informacji o projektach czy organizacjach i jej rzeczywistości na cztery grupy:

S (strengths) – mocne strony, atuty, zalety,

W (weaknesses) – słabe strony, słabości, wady,

O (opportunities) – szanse, na korzystne zmiany,

T (threats) – zagrożenia, niebezpieczeństwo zmian niekorzystnych

Mocne strony

- Kontrakt socjalny jako narzędzie efektywnej pracy socjalnej
- Działalność Ośrodka Pomocy Społecznej
- Funkcjonowanie Karty Dużej Rodziny
- Dobra współpraca z instytucjami realizującymi zadania z zakresu polityki społecznej
- Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej
- Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Bezpłatna pomoc prawna dla mieszkańców Gminy
- Dostęp do podstawowej opieki medycznej

- Działalność niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej
- Dostępność Aptek na terenie Gminy
- Dobry dostęp do szkół i przedszkoli
- Dostępna pomoc psychologiczna i pedagogiczna w szkołach
- Dostęp do bibliotek
- Zapewnienie dzieciom i młodzieży dostępu do spędzania w korzystny sposób czasu wolnego
- Bardzo dobra baza kulturalno – sportowa
- Zapewnienie środków na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień
- Atrakcyjne położenie geograficzne oraz bogate dziedzictwo kulturowe,
- Rozwinięta działalność BCK
- Szeroka działalność zespołów regionalnych
- Dobre warunki do rozwoju inwestycji szczególnie w obszarze turystyki
- Rodziny wielopokoleniowe (wzorce)
- Działalność Kół Gospodyń Wiejskich
- Działalność Stowarzyszenia Sursum Corda
- Angażowanie się Kościołów w działania społeczne
- Funkcjonowanie Domu Pomocy Społecznej
- Dobrze rozwinięta usługa transportu

Słabe strony

- Bierna postawa świadczeniobiorców w rozwiązywaniu problemów życiowych
- Brak odpowiedzi na ofertę pracy asystenta rodziny
- Dziedziczenie marginalizacji i wykluczenia społecznego
- Powszechny problem nadużywania alkoholu
- Brak miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych
- Istniejące bariery architektoniczne
- Niewystarczający system wsparcia dla osób starszych i niepełnosprawnych
- Starzenie się społeczeństwa
- Trudności w znalezieniu opiekunów dla osób starszych czy niepełnosprawnych
- Nie wystarczająca liczba Zakładów Opiekuńczo -Lecznicych
- Prowadzenie profilaktycznych programów zdrowotnych
- Stosunkowo wysoki wskaźnik bezrobocia
- Ukryte bezrobocie – ubezpieczenie w KRUS
- Sezonowość rynku pracy
- Niewystarczająca liczba mieszkań socjalnych
- Wysokie koszty ponoszone przez Gminę na odpłatność za pobyt mieszkańców w DPS
- Wysokie koszty ponoszone przez Gminę w zakresie pieczy zastępczej
- Nadmierna biurokracja

Szanse

- Możliwość pozyskania środków unijnych na rozwój Gminy
- Upowszechnianie ofert pracy

- Szkolenie i podnoszenie kompetencji kadry działającej w obszarze rozwiązywania problemów społecznych
- Skuteczność w rozwiązywaniu problemów społecznych oraz przeciwdziałaniu im dzięki współpracy międzyinstytucjonalnej
- Promowanie i rozwój wolontariatu
- Rozwój usług społecznych w Gminie na rzecz osób starszych- Klub seniora
- Realizacja w szkołach programów profilaktycznych
- Prowadzenie kampanii na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej
- Atrakcyjność Gminy pod względem przemysłu turystycznego
- Możliwość rozwoju agroturystyki
- Aktywizacja społeczna mieszkańców, w tym rozwój kultury oraz sportu i rekreacji

Zagrożenia

- Przenoszenie ciężaru finansowania zadań na poziom gminy
- Narastanie zjawiska wyuczonej , dziedzicznej bezradności
- Negatywny wpływ zachowań z zewnątrz
- Negatywne wzorce postaw społecznych płynące z Internetu , TV
- Starzejące się społeczeństwo
- Zagrożenie izolacją społeczną i samotnością osób starszych
- Uzależnienie od pomocy społecznej części mieszkańców, a tym samym brak chęci i motywacji do podjęcia zatrudnienia.
- Podejmowanie zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież
- Wzrost problemów opiekuńczo-wychowawczych w rodzinach,
- Zaburzenie więzi rodzinnych
- Zaniedbanie emocjonalne dzieci
- Brak odpowiedniej opieki specjalistów w zakresie psychiatrii dziecięcej
- Zjawisko nielegalnego zatrudnienia
- Wzrost kosztów utrzymania rodzin
- Społeczna akceptacja alkoholu w życiu mieszkańców

V. ZASOBY INSTYTUCJONALNE

1. Zasoby Gminy Bukowina Tatrzańska zapewniające pomoc i wsparcie dziecku i rodzinie.

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Bukowinie Tatrzańskiej,
2. Zespół Interdyscyplinarny Działający na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy Domowej ,
3. Punkt Konsultacyjny ds. przeciwdziałania przemocy i alkoholizmowi w Gminie Bukowina Tatrzańska ,
4. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bukowinie Tatrzańskiej ,
5. Placówki oświatowe Gminy Bukowina Tatrzańska: Szkoły Podstawowe, Przedszkola ,
6. Placówki służby zdrowia na terenie Gminy Bukowina Tatrzańska ,
7. Organizacje pozarządowe i instytucje kościelne,
8. Bukowiańskie Centrum Kultury w Bukowinie Tatrzańskiej,
9. Centrum Sportu w Białce Tatrzańskiej ,
10. Komisariat Policji w Bukowinie Tatrzańskiej .

2. Instytucje współpracujące z Gminą w zakresie pomocy dziecku i rodzinie działające na terenie powiatu.

1. Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie w Zakopanem
2. Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza "Tatrogród"
3. Tatrzański Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy w Rodzinie
4. Sąd Rejonowy w Zakopanem
5. Prokuratura Rejonowa w Zakopanem
6. Komenda Powiatowa Policji w Zakopanem
7. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Zakopanem
8. Powiatowy Urząd Pracy w Zakopanem

VI. REALIZACJA PROGRAMU

1. Adresaci Programu.

Adresatami programu są w szczególności następujące rodziny i dzieci :

1. Rodziny niezaradne życiowo, przeżywające trudności w sferze opiekuńczo – wychowawczej

Programem mogą zostać objęte rodziny, które nie posiadają zdolności wychowawczych i popełniają błędy wychowawcze. W takiej rodzinie brak jest stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa. Innymi słowy dysfunkcyjność rodziny wpływa na załamanie struktury relacji rodzinnej. Wtedy też rodzina jako podstawowa komórka społeczna nie może spełniać podstawowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Najczęściej problemy w takich rodzinach wynikają z niskiego poziomu wykształcenia rodziców, uzależnień oraz trudnej sytuacji materialno -bytowej.

2.

Rodziny z problemem ubóstwa obciążone bezrobociem

Rodziny naznaczone ubóstwem, często wynikającym z braku pracy, są tą częścią społeczeństwa, która jest zagrożona dezorganizacją pracy rodziny. Wiele osób korzystających z pomocy

Ośrodka Pomocy Społecznej w Bukowinie Tatrzańskiej boryka się z problemem bezrobocia.

Brak pracy oraz jej sezonowość jest czynnikiem, który ma wpływ na zaspakajanie podstawowych potrzeb rodziny i prowadzi do narastania kwestii ubóstwa.

3. Rodziny zagrożone wykluczeniem społecznym

Rodziny zagrożone wykluczeniem społecznym mają na ogół problemy w sferze emocjonalnej. Ich zaburzenia nie pozwalają na prawidłowe funkcjonowanie .

Są to rodziny wychowujące dzieci oraz rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zagrożone ubóstwem, problemem uzależnienia oraz rodziny dotknięte przemocą.

2. Realizatorzy Programu

Zadania zaplanowane w powyższym Programie realizowane będą przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Bukowinie Tatrzańskiej przy współpracy:

- 1) Placówek oświatowych Gminy Bukowina Tatrzańska
- 2) Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bukowinie Tatrzańskiej,
- 3) Bukowińskiego Centrum Kultury

- 4) Centrum Sportu w Białce Tatrzańskiej
- 5) ZGK
- 6) Organizacje pozarządowe
- 7) Kościoły parafialne
- 8) Instytucje działające na rzecz rodziny poza Gminą Bukowina Tatrzańska ale na terenie Powiatu tatrzańskiego

3.

Realizacja celów szczegółowych.

Realizację celów szczegółowych niniejszego programu przedstawia tabela nr 6.

Tabela nr 6: Realizacja celów szczegółowych

Cel szczegółowy nr 1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno-bytowych rodzin

Lp.	Zadania	Sposób realizacji zadania	Podmioty realizujące	Wskaźniki realizacji zadania	Termin realizacji	Finansowanie zadania
1.	Zapewnienie pomocy finansowej rodzinom przeżywającym trudności	Udzielanie świadczeń zgodnie z ustawą o pomocy społecznej	OPS	Liczba rodzin objętych wsparciem finansowym	Działania ciągle w okresie trwania programu tj. 2025-2027	Środki własne gminy Dotacja z budżetu państwa Fundusze zewnętrzne
		Udzielanie świadczeń zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych, funduszu alimentacyjnym	OPS			
		Udzielanie świadczeń w oparciu o rządowe programy osłonowe /dodatki osłonowe, bony energetyczne itp.)	OPS			
2.	Zapewnienie pomocy rzeczowej rodzinom przeżywającym trudności	Udzielanie pomocy zgodnie z programem wieloletnim „Posiłek w szkole i w domu ”	OPS	1.Liczba dzieci objętych pomocą w formie dożywiania /zasiłku celowego na zakup żywności 2.Liczba placówek realizujących program wieloletni „Posiłek w szkole i w domu ” 3. Liczba osób objętych programem POPŻ	Działania ciągle w okresie trwania programu tj. 2025-2027	Środki własne gminy Dotacja z budżetu państwa Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym
		Wydawanie żywności w ramach Programu POPŻ	OPS / CARITAS			
		Objęcie osób wsparciem w formie przyznania prawa do świadczeń zdrowotnych na okres 90 dni	OPS	Liczba osób, którym przyznano prawo do świadczeń zdrowotnych		Środki własne gminy

3.	Wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży	Udzielanie pomocy w formie stypendiów i zasiłków szkolnych	OPS	Liczba uczniów , które otrzymały stypendium i zasiłki szkolne	Działania ciągle w okresie trwania programu tj. 2025-2027	Środki własne gminy Dotacja z budżetu państwa
----	--	--	-----	---	---	--

Cel szczegółowy nr 2. Wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze

1.	Wspieranie rodziców /opiekunów w prawidłowym funkcjonowaniu	Zapewnienie wsparcia asystenta rodziny rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze	OPS	Liczba zatrudnionych asystentów rodziny Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	Działania ciągle w okresie trwania programu tj. 2025-2027	Środki własne gminy Dotacja z budżetu państwa
		Monitoring sytuacji rodziny po zakończeniu współpracy z asystentem rodziny	OPS	Liczba rodzin z którymi zakończono współpracę Liczba rodzin monitorowanych		
		Wspieranie rodzin wychowujących ciężko lub nieuleczalnie chore dziecko zgodnie z ustawą „ Za życiem”	OPS	Liczba rodzi objętych wsparciem		
		Zatrudnianie i szkolenie rodzin wspierających	OPS	Liczba rodzin wspierających Liczba rodzin objętych wsparciem tych rodzin		
		Praca socjalna prowadzona z rodziną przeżywającą trudności opiekuńczo-wychowawcze (rodziny objęte asystenturą oraz rodziny nieobjęte tą formą wsparcia)	OPS	Liczba rodzin objętych pracą socjalna w których pracuje asystent rodziny Liczba wszystkich rodzin z dysfunkcją bezradności objętych wsparciem pracowników socjalnych		
		Liczba rodzin monitorowanych przez pracowników socjalnych w oparciu o karty monitoringu	OPS	Liczba rodzin monitorowanych przez pracowników socjalnych		

		Praca z rodzinami biologicznymi w sytuacji umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej	OPS	Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej Liczba dzieci , które powróciły do rodziny Liczba rodzin biologicznych z którymi współpracuje : asystent rodziny pracownik socjalny		
		Pomoc rodzinom w rozwiązywaniu problemów z uzależnieniem oraz przemocą domową	OPS POLICJA GKRPA	Liczba rodzin , korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w powodu występowania przemocy domowej Liczba rodzin , korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w powodu występowania alkoholizmu Liczba realizowanych NK Liczba osób z uzależnieniami skierowanych do GKRPA	Działania ciągłe w okresie trwania programu tj. 2025-2027	Środki własne Gminy
2.	Współpraca z Sądem Rejonowym oraz z Koordynatorem pieczy zastępczej mająca na celu wsparcie rodzin z problemem opiekuńczo- wychowawczym	Współpraca z Sądem Rejonowym Współpraca z Koordynatorem pieczy zastępczej	OPS OPS	Liczba rodzin sądownie zobowiązanych do współpracy z asystentem rodziny Liczba posiedzeń zespołu ds. oceny dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej w których wziął udział : pracownik socjalny asystent rodziny Liczba sporządzonych opinii z uwagi na brak możliwości wzięcia udziału w posiedzeniu	Działania ciągłe w okresie trwania programu tj. 2025-2027	Środki własne Gminy
3.	Wspieranie rodzicielstwa – wsparcie rodzin wielodzietnych	Realizacja programu Karta Dużej Rodziny	OPS	Liczba wydanych KDR	Działania ciągłe w okresie trwania	Dotacja z budżetu państwa

					programu tj. 2025-2027	
4.	Prowadzenie działań aktywizujących zawodowo i społecznie rodziny z problemem bezrobocia	Praca z osobą bezrobotną w ramach kontraktu socjalnego	OPS	Liczba osób objętych kontraktem	Działania ciągle w okresie trwania programu tj. 2025-2027	Środki własne gminy Dotacja z budżetu państwa
		Współpraca z PUP w zakresie upowszechniania ofert pracy	OPS	Sposób upowszechniania ofert pracy		
		Organizacja staży, prac interwencyjnych, robót publicznych , prac społeczno – użytecznych	JEDNOSTKI GMINNE	Liczba osób zatrudnionych w ramach staży, prac interwencyjnych, robót publicznych , prac społeczno – użytecznych		
5.	Organizowanie czasu wolnego dzieciom i młodzieży oraz ich rodzinom , rozwijanie zainteresowań i przeciwdziałanie zachowaniom negatywnym dzieci i młodzieży	Współorganizowanie wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji	OPS KURATORIUM OŚWIATY GKRPA	Liczba dzieci skierowanych na kolonie letnie	Działania ciągle w okresie trwania programu tj. 2025-2027	Środki własne gminy Środki pozyskane od sponsorów Dotacja z budżetu państwa
		Organizowanie zajęć w ramach różnego rodzaju kół zainteresowań oraz zajęć dodatkowych	BCK JEDNOSTKI OŚWIATOWE	Liczba placówek organizujących zajęcia dla rodzin		
		Organizowanie festynów, imprez sportowych , okolicznościowych		Rodzaj prowadzonych kół zainteresowań oraz zajęć dodatkowych		
		Organizowanie półkolonii	CENTRUM SPORTU	Liczba organizowanych imprez Rodzaj półkolonii Liczba dzieci , które wzięły udział w półkoloniach		
Cel szczegółowy nr 3 . Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodzin						

1	Poszerzanie i doskonalenie kompetencji rodzicielskich	Podjęcie działań umożliwiających podnoszenie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców	OPS JEDNOSTKI OŚWIATOWE	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny Liczba rodzin w których realizowano pracę socjalną w zakresie podnoszenia kompetencji Liczba rodzin uczestniczących w warsztatach „ Szkoła dla rodziców”	Działania ciągłe w okresie trwania programu tj. 2025-2027	Środki własne gminy
		Profilaktyka zachowań ryzykownych wśród dzieci i młodzieży	JEDNOSTKI OŚWIATOWE	Liczba przeprowadzonych programów profilaktycznych Liczba dzieci uczestniczących w programach profilaktycznych Rodzaj/tematyka programów		
2	Działania edukacyjno-informacyjne realizowane przez realizatorów na rzecz rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi	Informowanie o formach wsparcia / pomocy	OPS JEDNOSTKI OŚWIATOWE	Liczba instytucji , która na swojej stronie internetowej umieściła takie informacje	Działania ciągłe w okresie trwania programu tj. 2025-2027	Środki własne gminy
		Kampania informacyjno-edukacyjna		Liczba rozdanych ulotek Liczba umieszczonych na stronie internetowej materiałów informacyjnych		

Cel szczegółowy nr 4 . Wzmocnienie systemu wsparcia rodziny i pieczy zastępczej

1.	Wsparcie specjalistyczne osób i rodzin	Poradnictwo specjalistyczne realizowane w szkołach z terenu Gminy : 1.psycholog 2.pedagog 3.logopeda	JEDNOSTKI OŚWIATOWE	Liczba osób objętych w szkołach wsparciem 1.psychologa 2.pedagoga 3.logopedy	Działania ciągłe w okresie trwania programu tj. 2022-2024	Środki własne gminy
		Poradnictwo specjalistyczne (GKRPA) 1.psycholog 2. terapeuta uzależnień	GKRPA	Liczba osób objętych wsparciem 1.psychologa 2.terapeuty uzależnień		

		Poradnictwo prawne	OPS	Liczba wydanych zaświadczeń rodzinom w celu skorzystania z darmowej porady prawnej		Fundusze zewnętrzne
		Organizacja warsztatów umiejętności opiekuńczo-wychowawczych „ Szkoła dla rodziców”	JEDNOSTKI OŚWIATOWE	Liczba rodzin biorących udział w szkole dla rodziców		
		Tworzenie grup samopomocowych	OPS	Liczba rodzin korzystających z wsparcia grupowego		
2.	Rozbudowa alternatywnych form wspierania dla dzieci i młodzieży	Utworzenie placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży	Gmina Bukowina Tatrzańska	Liczba dzieci uczestniczących w działaniach placówki	Działania ciągle w okresie trwania programu tj. 2025-2027	Środki własne gminy
		Kontynuacja działalności świetlic szkolnych	JEDNOSTKI OŚWIATOWE	Liczba funkcjonujących świetlic		Środki własne gminy
3.	Podjęmowanie działań interwencyjnych	Wsparcie dla dzieci zagrożonych rażącym zaniedbanem ze strony rodziców	OPS POLICJA	Liczba odebranych dzieci w związku z procedurą z 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej	Działania ciągle w okresie trwania programu tj. 2025-2027	Środki własne gminy
4.	Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej	Ponoszenie kosztów za pobyt dziecka w wysokości : 10% - pierwszy rok pobytu 30% - drugi rok pobytu 50 % - trzeci rok pobytu	OPS	Liczba dzieci przebywająca w pieczy zastępczej Wydatkowana kwota	Działania ciągle w okresie trwania programu tj. 2025-2027	Środki własne gminy
5.	Podnoszenie jakości i skuteczności pomocy udzielanej rodzinom w których występuje problem bezradności , również w formie samokształcenia.	Uczestnictwo w szkoleniach podnoszących kwalifikacje i doskonalących umiejętności poszczególnych służb 2.Samokształcenie	OPS JEDNOSTKI OŚWIATOWE GKRPA	Liczba odbytych szkoleń Tematyka szkoleń	Działania ciągle w okresie trwania programu tj. 2025-2027	Środki własne gminy

Do podstawowych źródeł finansowania Programu Wspierania Rodziny w Bukowinie Tatrzańskiej na lata 2025-2027 należą:

- Środki finansowe własne Gminy Bukowina Tatrzańska
- Środki finansowe z budżetu państwa
- Środki pochodzące z funduszy zewnętrznych w tym rządowych oraz funduszy unijnych,
- Środki własne organizacji pozarządowych

VIII. EWALUACJA PROGRAMU

Gminny Program Wspierania rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji , która będzie polegać na pozyskiwaniu informacji i danych od podmiotów realizujących poszczególne zadania, co umożliwi wgląd w zakres podejmowanych działań, ich analizę oraz ocenę skuteczności. Analiza zebranych informacji pozwoli na planowanie dalszych działań oraz doskonalenie działań dotychczas ustalonych.

Zgodnie z art. 179 ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej w terminie do dnia 31 marca każdego roku Wójt składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z ich realizacją.

Przewodniczący Rady Gminy

Marek Szyszka

UZASADNIENIE

Zgodnie z treścią art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2022r., poz.447) do zadań własnych gminy należy m.in. opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny.

Występujące w rodzinie problemy są często złożone i do rozwiązania wymagają interdyscyplinarnych i skoordynowanych działań osób ze specjalistycznym przygotowaniem oraz instytucji działających na rzecz rodzin. Rodziny takie wymagają stałego monitorowania i wsparcia asystenta rodziny, pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych , psychologów , policji, kuratorów sądowych , pracowników służby zdrowia . Wszelkie działania pracowników poszczególnych służb podejmowane na rzecz dobra dziecka i jego rodziny powinny być spójne i zgodne z potrzebami osób, będą skuteczne jedynie przy skoordynowanej współpracy wszystkich instytucji działających dla dobra rodziny.

Przyjęcie Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Bukowina Tatrzaska na lata 2025 –2027 przewiduje kontynuację działań mających na celu zabezpieczenie prawidłowych potrzeb bytowych dziecka, zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych rodzin – profilaktyka oraz objęcie rodzin zagrożonych kryzysem profesjonalną pomocą, aktywizacja rodziców w celu przywrócenia zdolności pełnienia funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Biorąc pod uwagę powyższe, podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.

Przewodniczący Rady Gminy

Marek Szyszka